

Bruxelles, 23. svibnja 2018.
(OR. en)

9185/18

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0148 (COD)**

**ENER 150
ENV 316
TRANS 218
CONSOM 150
CODEC 825**

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	17. svibnja 2018.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2018) 296 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o označivanju guma s obzirom na učinkovitost potrošnje goriva i druge bitne parametre i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1222/2009

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2018) 296 final.

Priloženo: COM(2018) 296 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 17.5.2018.
COM(2018) 296 final

2018/0148 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o označivanju guma s obzirom na učinkovitost potrošnje goriva i druge bitne parametre
i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1222/2009**

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2018) 234 final} - {SWD(2018) 188 final} - {SWD(2018) 189 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Potrošači poboljšanjem označivanja guma dobivaju više informacija o učinkovitosti potrošnje goriva, sigurnosti i zvučnim emisijama, što im omogućuje točne, relevantne i usporedive informacije o tim aspektima pri kupnji guma. Time se poboljšava učinkovitost sustava označivanja guma, čime se osiguravaju čišća, sigurnija i tiša vozila i povećava doprinos sustava dekarbonizaciji u sektoru cestovnog prometa.

Ovim se prijedlogom stavlja izvan snage i zamjenjuje Uredba (EZ) br. 1222/2009¹ o označivanju guma s obzirom na učinkovitost potrošnje goriva i druge bitne parametre (Uredba o označivanju guma, TLR).

TLR je izmijenjen dva puta prije početka primjene. Prvo je uključena nova metoda ispitivanja prijanjanja na mokroj podlozi guma razreda C1 (osobni automobili), a zatim uzet u obzir razvoj prikladne metode ispitivanja prijanjanja na mokroj podlozi za gume razreda C2 (kombiji) i C3 (teška vozila)² i uključuje postupak usklađivanja laboratorija za mjerenje otpora kotrljanja. Ovaj prijedlog uključuje te izmjene.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području

EU je 2009. donio dva skupa pravila o gumama:

- TLR kojim su utvrđeni zahtjevi Unije i usklađene informacije o parametrima guma koje se pružaju krajnjim korisnicima i omogućuju dobru obaviještenost pri kupnji; i
- Uredba o zahtjevima za homologaciju tipa³ za opću sigurnost motornih vozila (Uredba o općoj sigurnosti, GSR) kojom se uspostavljaju usklađeni tehnički zahtjevi koje gume moraju ispuniti prije stavljanja na tržište Unije.

GSR uspostavlja minimalne zahtjeve među ostalim za gume u pogledu:

- (i) otpora kotrljanja;
- (ii) prijanjanja na mokroj podlozi; i
- (iii) vanjske buke od kotrljanja guma.

Ti se zahtjevi primjenjuju od 1. studenoga 2012., a druga faza strožih zahtjeva za otpor kotrljanja primjenjuje se od 1. studenoga 2016. (s daljnjim izmjenama koje su u primjeni u 2018. i 2020.).

Kao i svi ostali proizvodi koji se stavljaju na tržište Unije, nacionalna tijela za nadzor tržišta moraju provjeriti usklađenost guma s primjenjivim zahtjevima. Uredbom (EZ) br. 765/2008⁴

---

¹ Uredba (EZ) br. 1222/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o označivanju guma s obzirom na učinkovitost potrošnje goriva i druge bitne parametre, SL L 342, 22.12.2009., str. 46.

² Uredba Komisije (EU) br. 228/2011 od 7. ožujka 2011. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1222/2009 Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na metodu ispitivanja prijanjanja guma razreda C1 na mokroj podlozi i Uredba Komisije (EU) br. 1235/2011 od 29. studenoga 2011. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1222/2009 Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na prijanjanje guma na mokroj podlozi, mjerenje otpora kotrljanja i postupke provjere.

³ Uredba (EZ) br. 661/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zahtjevima za homologaciju tipa za opću sigurnost motornih vozila, njihovih prikolica i sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila SL L 200, 31.7.2009., str. 1.

uspostavlja se okvir za nadzor tržišta u državama članicama i osigurava učinkovit prekogranični nadzor tržišta.

Okvir za označivanje energetske učinkovitosti ažuriran je 2017. donošenjem Uredbe (EU) 2017/1369⁵. Time je stavljena izvan snage i zamijenjena Direktiva 2010/30/EU i uveden niz novih elemenata kao što su baza podataka za registraciju proizvoda i nova pravila o vizualnom oglašavanju, prodaji robe na daljinu i internetskoj prodaji.

Označivanje guma dio je zakonodavstva Unije o energetske učinkovitosti proizvoda. To uključuje propise o ekološkom dizajnu kojima su utvrđeni minimalni zahtjevi koje proizvodi povezani s energijom moraju ispuniti prije stavljanja na tržište Unije, propise o označivanju energetske učinkovitosti kojima se potrošačima pružaju informacije o potrošnji energije i drugim bitnim aspektima proizvoda, što im pomaže pri donošenju informiranih, troškovno učinkovitih i ekološki prihvatljivih odluka o kupnji koje su istodobno dobre za okoliš i predstavljaju uštedu novca.

Ova je inicijativa u skladu s energetske politikom Unije jer se njome ažurira i poboljšava djelotvornost postojeće pravne stečevine u pogledu označivanja guma.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Preispitivanje sustava označivanja guma pomaže pri naporima koje EU ulaže u smanjenje emisija stakleničkih plinova i onečišćenja zraka stvorenih u sektoru cestovnog prometa.

Ova inicijativa dio je trećeg paketa „Europa u pokretu” kojim se ostvaruje nova strategija industrijske politike iz rujna 2017. i čija je svrha dovršetak procesa kojim se Europi omogućuje korištenje svih prednosti modernizacije i dekarbonizacije mobilnosti. Sigurnost, čistoća i učinkovitost budućeg sustava mobilnosti od izuzetnog su značaja za sve građane EU-a. Cilj je poboljšati sigurnost i pristupačnost europske mobilnosti, konkurentnost europske industrije i sigurnost europskih radnih mjesta te smanjiti zagađenje i učinkovitije se suočiti s klimatskim promjenama. To zahtijeva potpunu predanost EU-a, država članica i dionika, posebice kad je riječ o intenziviranju napora za smanjenje emisija stakleničkih plinova i onečišćenja zraka.

U komunikaciji Komisije „Europska strategija za plastiku u kružnom gospodarstvu” navodi se da je potrebno ispitati kako smanjiti nehotično ispuštanje mikroplastike iz guma.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Uredba (EZ) br. 1222/2009 temelji se na članku 95. Ugovora o osnivanju Europske zajednice, sada članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Primjereno je da pravna osnova bude unutarnje tržište jer je Uredba povezana sa zahtjevima za homologaciju guma koje se stavljaju na tržište Unije, ali s obzirom da obuhvaća i učinkovitost potrošnje goriva, prikladno je dodati i energetske pravnu osnovu, tj. članak 194. UFEU-a.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Instrumentima za energetske učinkovitost i učinkovitost potrošnje goriva donesenima na razini EU-a odražava se sve veća važnost energije kao političkog i gospodarskog izazova te njezina bliska povezanost s politikom u područjima sigurnosti opskrbe energijom, klimatskih

---

⁴ SL L 218, 13.8.2008., str. 30.–47. Vidi prijedlog Komisije COM(2017) 795 za Uredbu o utvrđivanju pravila i postupaka za poštovanje i provedbu zakonodavstva Unije o usklađivanju u području proizvoda koja će zamijeniti Uredbu 765/2008.

⁵ SL L 198, 28.7.2017., str. 1.-23.

promjena, održivosti, okoliša, unutarnjeg tržišta i gospodarskog razvoja. Države članice dosad nisu u dovoljnoj mjeri uspijevale postići ciljeve energetske učinkovitosti pa je potrebno djelovanje na razini Unije kako bi se olakšalo i podržalo pokretanje aktivnosti na nacionalnoj razini.

Nužno je osigurati jednake tržišne uvjete za proizvođače i distributere u pogledu informacija koje se pružaju potrošačima o gumama koje se prodaju na cijelom unutarnjem tržištu EU-a. Zato su potrebna pravno obvezujuća pravila na razini cijelog EU-a.

Nadzor tržišta provode nadležna tijela država članica. Kako bi bio učinkovit, nadzor tržišta mora biti ujednačen u cijeloj Uniji, inače se ugrožava funkcioniranje unutarnjeg tržišta i obeshrabruju se poduzeća koja ulažu resurse u dizajniranje, izradu i prodaju energetski učinkovitih proizvoda. Uključivanje guma u bazu podataka o proizvodima pridonijet će poboljšanju djelotvornost tržišnog nadzora.

- **Proporcionalnost**

U skladu s načelom proporcionalnosti, predložene izmjene postojećeg zakonodavnog okvira ne prelaze ono što je potrebno za ostvarivanje utvrđenog cilja. Poboljšat će se jasnoća i provedivost postojećeg zakonodavnog okvira.

Predloženim izmjenama omogućit će se prikaz informacija o gumama za snijeg ili led na oznaci, pooštavanje zahtjeva za prikaz oznake kad kupci ne mogu vidjeti gume koje planiraju kupiti (zato što gume nisu na mjestu kupnje ili u slučaju prodaje na daljinu ili internetske prodaje) i uključivanje guma u bazu podataka za registraciju proizvoda uspostavljenu Uredbom (EU) 2017/1369 kako bi se poboljšao nadzor tržišta i informiranje potrošača.

Dobavljači će u nove baze podataka o proizvodima morati unositi informacije, i to one iste informacije koje sada moraju na zahtjev dostaviti nacionalnim tijelima za nadzor tržišta te se stoga bilo kakvo dodatno opterećenje smatra minimalnim i proporcionalnim koristima u području provedbe i transparentnosti koje se očekuju od baze podataka o proizvodima.

Procjena učinka SWD(2018)189 priložena je prijedlogu i potrebno je obratiti pažnju na dijelove u kojima se raspravlja o proporcionalnosti.

- **Odabir instrumenta**

TLR na snazi Uredba je Europskog parlamenta i Vijeća te je primjereno zamijeniti je instrumentom iste vrste jer sadržava izravno primjenjive obveze za gospodarske subjekte.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Ex post evaluacija/provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Komisija je provela ex-post evaluaciju TLR-a koja se nalazi u Prilogu 5. izvješća o procjeni učinka.

Evaluacijom je zaključeno da se djelotvornost i učinkovitost TLR-a mogu dodatno poboljšati, osobito:

- i. povećanjem svijesti potrošača i povjerenja u oznaku (uslijed čega će vjerojatnije upotrebljavati informacije na oznaci pri kupnji guma), i

- ii. poboljšanjem tržišnog nadzora da bi se u potpunosti ostvarila sva tri cilja TLR-a.

- **Savjetovanja s dionicima**

Sastanak s više od 40 dionika održan je u studenome 2015.

Javno savjetovanje provedeno je na namjenskoj internetskoj stranici Komisije za javno savjetovanje od 10. listopada 2017. do 8. siječnja 2018.⁶ Zaprimito je 70 odgovora, čiji se detaljan sažetak, zajedno s podacima o sudionicima, nalazi u Prilogu 2. izvješća o procjeni utjecaja.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Kao dio posebne i opsežne studije u cilju pripreme preispitivanja⁷ ispitano je 6000 potrošača u šest država članica.

- **Procjena učinka**

Procjena učinka priložena je ovom prijedlogu i objavljena na Komisijinom web-mjestu Europa zajedno s pozitivnim mišljenjem Odbora za nadzor regulative (Ares(2018) 1626237) donesenim 23. ožujka 2018.

Procjenom učinka utvrđeno je nekoliko problema u važećoj Uredbi, od kojih su najvažniji:

- smanjena učinkovitost oznake na gumi zbog loše vidljivosti,
- nepridržavanje zbog slabe provedbe.

Razmotrene opcije politike su:

1. neregulatorne mjere, uključujući informativne kampanje, zajedničke provedbene mjere i reviziju metoda ispitivanja;
2. ciljane izmjene zakonodavstva kako bi se omogućilo:
  - označivanje guma dostavljenih s vozilima u svim slučajevima,
  - označivanje na internetu,
  - navođenje informacija o učinkovitosti na snijegu i ledu na oznaci,
  - proširenje područja primjene zahtjeva za označivanje na gume razreda C3,
  - pooštrenje zahtjeva koji se odnose na tehničku dokumentaciju,
  - izmjene priloga o metodama ispitivanja i proširenje postupka homologacije tako da uključuje oznaku,
  - buduće uključivanje kilometraže i abrazije kao parametara učinkovitosti,
  - prilagodba razreda oznaka i
  - uključivanje guma u bazu podataka za registraciju proizvoda uspostavljenu Uredbom (EU) 2017/1369.

---

⁶ https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-evaluation-and-review-eu-tyres-labelling-scheme_hr

⁷

https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Study%20in%20support%20of%20the%20Review%20of%20the%20Tyre%20Labelling%20Regulation_final.pdf

Razmotrene su i podopcije iz kojih su isključene neke od navedenih ciljanih izmjena zakonodavstva.

3. kombinacija opcija politike 1 i 2.

Prednost se daje 3. opciji. Ispitivanjem ove opcije utvrđeni su sljedeći procijenjeni učinci (odjeljak 6. izvješća o procjeni učinka):

- povećani promet za poduzeća od 9 milijardi EUR godišnje do 2030.,
- ušteda goriva od 129 PJ godišnje do 2030.,
- smanjene emisije ekvivalentne 10 Mt CO₂ do 2030.,
- smanjena emisija buke od guma i dobrobit za zdravlje i
- bolja sigurnost i manje nesreća.

Ovim se prijedlogom provodi zakonodavni dio odabrane opcije. Daljnje nezakonodavne mjere za provedbu opcije navedene su u procjeni učinka.

• **Primjerenost propisa i pojednostavljivanje**

S obzirom da se ovim prijedlogom revidira postojeće zakonodavstvo, ispitani su načini kako pojednostavniti i poboljšati to zakonodavstvo. Tekst je ažuriran da bi se osigurala najveća moguća dosljednost s ažuriranim zakonodavstvom u tom području, osobito s novom Uredbom o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti.

U prijedlogu su utvrđene i u njega uključene tri glavne mogućnosti za pojednostavljenje zakonodavstva i smanjenje administrativnog opterećenja:

- baza podataka za registraciju proizvoda,
- usklađivanje s metodama ispitivanja iz Uredbe o općoj sigurnosti vozila i
- veća uporaba delegiranih akata.

Procijenjene uštede troškova u skladu s programom REFIT su sljedeće:

<i>Uštede troškova u skladu s programom REFIT – opcije kojima se daje prednost</i>		
<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>	<i>Primjedbe</i>
Baza podataka za registraciju proizvoda	80 000 EUR godišnje	Periodična ušteda troškova za proizvođače, trgovce na malo i tijela za nadzor tržišta država članica. Moguća ušteda troškova i za proizvođače. Početni minorni troškovi za Komisiju za uključivanje guma u bazu podataka za proizvode povezane s energijom.
Usklađivanje s Uredbom o općoj sigurnosti vozila	420 000 EUR godišnje	Moguća potreba za ispitivanjima u ovlaštenim ispitnim laboratorijima koja bi bila skuplja za proizvođače, ali zauzvrat nisu potrebna dodatna ispitivanja. Niži troškovi tržišnog nadzora (periodična ušteda).
TLR / delegirani akti.	110 000 EUR po delegiranom aktu	Niži administrativni troškovi u zakonodavnim institucijama EU-a i državama članicama.

Kako bi se osiguralo pošteno tržišno natjecanje na jedinstvenom tržištu i usklađene i dosljedne informacije za potrošače, na sve gospodarske subjekte trebala bi se primjenjivati ista pravila. Za sve bi trgovce na malo stoga trebali vrijediti isti propisi jer su oznake na gumama korisne za potrošače samo ako su u svim maloprodajnim prostorima označeni svi proizvodi. Stoga se iz prijedloga ne izuzima MSP-ove ili mikropoduzeća. Međutim, ne postoje europski MSP-ovi ili mikro proizvođači guma i očekuje se da će potencijalni troškovi biti neznatni i većinom povezani s obvezom proizvođača i trgovaca na malo da prikažu oznake kad su gume u internetskoj ponudi.

Prijedlog je prilagođen internetu jer uključuje označivanje guma u internetskoj bazi podataka za registraciju proizvoda uspostavljenoj Uredbom (EU) 2017/1369, kojom će se pojednostaviti, ubrzati i poboljšati prijenos podataka o proizvodima među proizvođačima, trgovcima na malo, tijelima za nadzor tržišta i krajnjim potrošačima. Gume, slično drugim proizvodima, sadrže QR kodove kojima se potrošačima omogućuje elektronički pristup detaljnijim informacijama. QR kodovi dio su novih oznaka.

- **Temeljna prava**

Smatra se da prijedlog ne utječe na temeljna prava.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ovim prijedlogom zamjenjuje se postojeća Uredba o označivanju guma, a administrativni utjecaj i troškovi procjenjuju se kao umjereni jer se većina potrebnih struktura i propisa već provodi.

Troškovi su pokriveni resursima koji su već predviđeni za službeno financijsko programiranje. Iz proračuna EU-a nisu potrebna dodatna sredstva. Štoviše, ovom se

inicijativom ne namjerava dovesti u pitanje prijedlog Komisije o sljedećem višegodišnjem financijskom okviru.

5. OSTALI DIJELOVI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Učinak nove Uredbe pratit će se i evaluirati u sklopu evaluacijske studije koja će provesti šest godina nakon stupanja Uredbe na snagu. Evaluacijom će se utvrditi jesu li postignuti ciljevi inicijative.

Iz izvješća država članica poslanih stručnoj skupini za označivanje guma i upravnu suradnju u području nadzora tržišta dobivat će se informacije o aktivnostima nadzora tržišta i stopama usklađenosti. Dodatni podaci dobit će se u sklopu zajedničke aktivnosti nadzora MSTyre15⁸ i svih daljnjih aktivnosti.

Predložena obvezna baza podataka za registraciju proizvoda također je izvor podataka na temelju kojih se može pratiti i evaluirati napredak prema ostvarivanju ciljeva Uredbe. Iz nje će se moći dobiti podaci o udjelu guma u različitim razredima učinkovitosti. Pomoći će i u nadzoru tržišta koji je ključan za provedbu Uredbe. Provedba će biti poboljšana i zato što se od država članica traži da obavijeste Komisiju o primjenjivim kaznama i provedbenim mehanizmima u slučaju povrede Uredbe.

• Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga

U prijedlogu se zadržava ciljeve i glavna načela važećeg TLR-a, ali se pojašnjava, pojačava i proširuje njegovo područje primjene na sljedeći način:

- ažuriranjem oznaka na gumama i omogućavanjem provođenja revizije oznaka,
- poboljšanjem vidljivosti oznaka potrošačima uvođenjem obveze prikaza u svim situacijama u kojima se prodaju gume i utvrđivanjem zahtjeva za prodaju na daljinu i internetsku prodaju kao i u drugim situacijama u kojima potrošači ne mogu fizički vidjeti gume,
- obvezom navođenja informacija o učinkovitosti na snijegu i ledu na oznaci,
- omogućavanjem budućeg uključivanja kilometraže i abrazije kao parametara na oznaku, prema potrebi,
- omogućavanjem budućeg uključivanja obnovljenih guma, prema potrebi,
- obvezom prikaza oznake u vizualnim oglasima i tehničkim promidžbenim materijalima,
- proširenjem zahtjeva za oznake i na gume razreda C3,
- proširenjem homologacijskog postupka tako da uključuje oznaku,
- poboljšanjem provedbe propisivanjem obveze registriranja guma u bazi podataka o proizvodima uspostavljenoj Uredbom (EU) 2017/1369,
- prilagodbom razvrstavanja parametara guma u Prilogu I.,
- ažuriranjem oznaka u Prilogu II. (osobito tako da se prikazuje ikona snijeg),

---

⁸ Više informacija potražite na stranici <http://www.mstyre15.eu/index.php/en/>.

- dodavanjem priloga o zahtjevima u vezi s informiranjem,
- zamjenom Priloga o metodi ispitivanja za mjerenje indeksa prianjanja na mokroj podlozi (G) guma razreda C1 upućivanjem na važeće metode mjerenja.

Ažuriranje oznaka na gumama i omogućavanje provođenja revizije oznaka:

Oznaka sadržava tri parametra: otpor kotrljanja, prianjanje na mokroj podlozi i vanjska buka od kotrljanja. Potrebno je prilagoditi razrede za ove parametre kako bi se uzeo u obzir tehnološki napredak i činjenica da su zbog zahtjeva GSR-a donji razredi zapravo prazni jer se takve gume više ne mogu prodavati na tržištu Unije.

Člankom 11. važeće Uredbe Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata kojima se mijenjaju elementi koji nisu ključni i dopunjuje Uredba te mijenjaju Prilozi s obzirom na tehnički napredak. Područje primjene članka proširuje se tako da uključuje izmjenu oznake čime se omogućuje buduće navođenje parametara za led, kilometražu i abraziju, kao i prilagodba razreda oznaka pomoću delegiranih akata.

Poboljšanje vidljivosti oznaka potrošačima:

Sve gume stavljene na tržište moraju biti popraćene oznakom u obliku zasebnog dokumenta ili naljepnice. Ta obveza primjenjivat će se i na gume razreda C3 za koje trenutačno nije potrebna cjelovita oznaka, već samo upućivanje na parametre učinkovitosti u promidžbenim materijalima. Pri prodaji guma na internetu i prodaji na daljinu u papirnatom obliku mora se prikazati cjelovita oznaka. Također se mora prikazati i kad se gume prodaju na novom vozilu, kad se vozila unajmljuju ili su dio voznog parka.

Obveza navođenja informacija o učinkovitosti na snijegu i ledu na oznaci:

Na ovaj se način potrošačima omogućuje potpunija slika o učinkovitosti guma u zimskim uvjetima, osobito u pogledu prianjanja na mokroj podlozi. Već postoje prikladno ispitivanje i logotip za učinkovitost na snijegu koji će se prikazivati na oznaci. Razvija se ispitivanje za učinkovitost na ledu i predlaže se primjena delegiranih ovlasti za uključivanje tog parametra nakon dovršetka ispitnog standarda.

Omogućavanje budućeg uključivanja kilometraže i abrazije kao parametara na oznaku, prema potrebi:

Kilometraža guma povezana je s njihovom trajnošću i očekivanim vijekom trajanja. Abrazija guma značajan je izvor mikroplastike ispuštene u okoliš. Još nije razvijeno ispitivanje kojime bi se pouzdano mjerila kilometraža ili stopa abrazije guma. Stoga se predlaže razmatranje upotrebe delegiranih ovlasti za buduće uključivanje tih parametara, nakon finalizacije prikladnog ispitnog standarda.

Obnavljanje guma postupak je kojim se produljuje životni vijek rabljenih guma. Osobito je relevantan za gume razreda C3 koje predstavljaju oko 30 % tržišnog udjela obnovljenih guma u Europi ili oko 5 milijuna guma. Uključivanje obnovljenih guma predstavlja znatan potencijal za uštedu energije i doprinosi ispunjavanju ciljeva kružnog gospodarstva kao što je smanjenje količine otpada. Međutim, s obzirom da ne postoji prikladna metoda ispitivanja, predlaže se razmatranje upotrebe delegiranih ovlasti za buduće uključivanje obnovljenih guma, nakon finalizacije prikladnog ispitnog standarda.

Obveza prikaza oznake u vizualnim oglasima i tehničkim promidžbenim materijalima:

U skladu s obvezama dobavljača proizvoda uspostavljenim Uredbom (EU) 2017/1369, dobavljači guma moraju osigurati informacije o učinkovitosti guma u oglasima i tehničkim promidžbenim materijalima. Međutim, potrebno je prikazati cijelu oznaku, a ne samo energetske razred i raspon dostupnih razreda (kao što je slučaj kod oznake energetske učinkovitosti).

Proširenje zahtjeva za označivanje i na gume razreda C3:

Cjelovita oznaka u skladu s važećom Uredbom nije obvezna za gume razreda C3, već samo upućivanje na parametre učinkovitosti u promidžbenim materijalima. Gume razreda C3 sada će biti obuhvaćene istim zahtjevima za označivanje kao gume razreda C1 i C2.

Proširenje homologacijskog postupka tako da uključuje oznaku:

Od proizvođača guma zahtijeva se da oznaku podvrgnu postupku homologacije i time pruže dodatno jamstvo o ispravnosti oznake.

Poboljšanje provedbe propisivanjem obveze registriranja guma u bazi podataka o proizvodima uspostavljenom Uredbom (EU) 2017/1369:

Baza podataka za proizvode obuhvaćene uredbama o označivanju energetske učinkovitosti bit će u funkciji od 1. siječnja 2019. Od tog datuma dobavljači guma obvezni su u bazu podataka unositi informacije utvrđene u Prilogu 1. Uredbi (EU) 2017/1369 (identifikacijska oznaka dobavljača, model gume, oznaka, razredi parametara i informacijski list proizvoda).

Izmjene Priloga:

Razvrstavanje parametara iz Priloga I. prilagođeno je ponovnim utvrđivanjem graničnih vrijednosti između važećih razreda od A do G kako bi bili precizniji i uvažila se činjenica da je donji razred (G) prazan zbog zahtjeva GSR-a.

Izmijenjena je oznaka u Prilogu II., uklonjen je donji razred za otpor kotrljanja te dodana ikona za učinkovitost na snijegu i QR kod. Također, izgled oznake usklađen je s oznakama utvrđenima Uredbom o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti.

U novom Prilogu III. navode se minimalne informacije koje su obvezne u tehničkoj dokumentaciji u svrhu poboljšanja i standardizacije informacija dostupnih krajnjim korisnicima i usklađivanja sa zahtjevima utvrđenima Uredbom o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti. U novom Prilogu IV. propisuju se informacije koje su obvezne na informacijskom listu proizvoda koji mora biti priložen gumama na tržištu, a novim Prilogom V. propisuje se koje je informacije potrebno navesti u tehničkom promidžbenom materijalu.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o označivanju guma s obzirom na učinkovitost potrošnje goriva i druge bitne parametre i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1222/2009

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114. i članak 194. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora ⁽⁹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija¹⁰,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Unija je predana izgradnji energetske unije s naprednom klimatskom politikom. Učinkovitost potrošnje goriva ključan je element okvira klimatske i energetske politike Unije do 2030. te je najvažniji čimbenik za smanjenje potražnje za energijom.
- (2) Komisija je preispitala¹¹ učinkovitost Uredbe (EZ) br. 1222/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹² i utvrdila potrebu za ažuriranjem njezinih odredbi i poboljšanjem učinkovitosti.
- (3) Primjereno je zamijeniti Uredbu (EZ) br. 1222/2009 novom Uredbom koja sadržava izmjene iz 2011. i mijenja i poboljšava neke od odredaba kako bi se njihov sadržaj pojasnio i ažurirao, uzimajući u obzir tehnološki napredak u području guma postignut posljednjih godina.
- (4) Na sektor cestovnog prometa otpada trećina potrošnje energije Unije. U 2015. udio emisija iz cestovnog prometa iznosio je oko 22 % ukupnih emisija stakleničkih plinova Unije. Na gume, uglavnom zbog njihovog otpora kotrljanja, otpada 5 % do 10 % potrošnje goriva vozila. Smanjenje otpora kotrljanja guma može stoga znatno doprinijeti učinkovitosti potrošnje goriva u cestovnom prometu, a time i smanjenju emisija.
- (5) Gume karakterizira niz međusobno povezanih parametara. Poboljšanje jednog parametra poput otpora kotrljanja može imati negativan učinak na druge parametre

---

⁹ SL C [...], [...], str. [...].

¹⁰ SL C [...], [...], str. [...].

¹¹ COM(2017) 658 final

¹² Uredba (EZ) br. 1222/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o označivanju guma s obzirom na učinkovitost potrošnje goriva i druge bitne parametre (SL L 342, 22.12.2009., str. 46.).

poput prianjanja na mokroj podlozi, dok poboljšanje prianjanja na mokroj podlozi može imati negativan učinak na vanjsku buku od kotrljanja. Proizvođače guma trebalo bi poticati u optimiziranju svih parametara iznad već postignutih standarda.

- (6) Gume koje omogućuju učinkovitiju potrošnju goriva mogu biti isplative jer uštede goriva i više nego nadoknađuju povećanje kupovne cijene guma koja proizlazi iz viših troškova proizvodnje.
- (7) Uredbom (EZ) br. 661/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹³ utvrđuju se minimalni zahtjevi u pogledu otpora kotrljanja guma. Tehnološki napredak omogućio je smanjenje energetske gubitaka zbog otpora kotrljanja guma znatno iznad tih minimalnih zahtjeva. S ciljem smanjenja utjecaja cestovnog prometa na okoliš, primjereno je ažurirati odredbe o označivanju guma i propisivanjem ažuriranih usklađenih informacija o tom parametru potaknuti krajnje korisnike na kupnju guma koje omogućuju učinkovitiju potrošnju goriva.
- (8) Prometna buka predstavlja znatnu smetnju i ima štetan učinak na zdravlje. Uredbom (EZ) br. 661/2009 utvrđuju se minimalni zahtjevi u pogledu vanjske buke od kotrljanja guma. Tehnološki napredak omogućuje smanjenje vanjske buke od kotrljanja znatno iznad tih minimalnih zahtjeva. S ciljem smanjenja prometne buke, primjereno je ažurirati odredbe o označivanju guma i dostavom usklađenih informacija o tom parametru potaknuti krajnje korisnike na kupnju guma koje proizvode manju vanjsku buku kotrljanja.
- (9) Pružanjem usklađenih podataka o vanjskoj buci od kotrljanja također se olakšava provedba mjera ograničavanja prometne buke i doprinosi povećanoj svijesti o učinku guma na prometnu buku u okviru Direktive 2002/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴.
- (10) Uredbom (EZ) br. 661/2009 utvrđuju se minimalni zahtjevi u pogledu učinkovitosti prianjanja guma na mokroj podlozi. Tehnološki napredak omogućuje poboljšanje prianjanja na mokroj podlozi znatno iznad tih minimalnih zahtjeva, a time i smanjenje udaljenosti pri kočenju na mokrom kolniku. S ciljem poboljšanja cestovne sigurnosti, primjereno je ažurirati odredbe o označivanju guma i propisivanjem usklađenih informacija o ovom parametru potaknuti krajnje korisnike na kupnju guma visoke učinkovitosti prianjanja na mokroj podlozi.
- (11) Kako bi se osigurala usklađenost s međunarodnim okvirom, u Uredbi (EZ) br. 661/2009 upućuje se na Pravilnik UNECE-a br. 117¹⁵ koji sadržava važeće metode ispitivanja za otpor kotrljanja, buku i učinkovitost prianjanja guma na snijegu i mokrom kolniku.
- (12) Kako bi se krajnjim korisnicima pružile informacije o učinkovitosti guma posebno namijenjenih za snježne i ledene uvjete, primjereno je zahtijevati da se na oznaku uključe potrebne informacije o gumama za snijeg i led.
- (13) Abrazija guma tijekom upotrebe znatan je izvor mikroplastike koja je štetna za okoliš, a u Komunikaciji Komisije „Europska strategija za plastiku u kružnom

---

¹³ Uredba (EZ) br. 661/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zahtjevima za homologaciju tipa za opću sigurnost motornih vozila, njihovih prikolica i sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila (SL L 200, 31.7.2009., str. 1.).

¹⁴ Direktiva 2002/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. lipnja 2002. o procjeni i upravljanju bukom iz okoliša (SL L 189, 18.7.2002., str. 12.).

¹⁵ SL L 307, 23.11.2011., str. 3.

gospodarstvu”¹⁶ navodi se potreba za rješavanjem problema nehotičnog ispuštanja mikroplastike iz guma, među ostalim mjerama informiranja kao što su označivanje guma i minimalni zahtjevi za gume. Međutim, trenutačno nije dostupna prikladna metoda ispitivanja za mjerenje abrazije guma. Stoga bi Komisija trebala propisati razvoj te metode, uzimajući u obzir sve najsuvremenije međunarodno dostupne ili predložene norme ili propise kako bi se u najkraćem roku uspostavila prikladna metoda ispitivanja.

- (14) Obnovljene gume znatan su dio tržišta guma za teška vozila. Obnavljanje guma produljuje njihov vijek trajanja i doprinosi ispunjavanju ciljeva kružnog gospodarstva kao što je smanjenje količine otpada. Primjena zahtjeva za označivanje na te gume dovela bi do znatnih ušteda energije. Međutim, s obzirom da ne postoji prikladna metoda ispitivanja učinkovitosti obnovljenih guma, ovom Uredbom trebalo bi osigurati njihovo buduće uključivanje.
- (15) Oznaku energetske učinkovitosti u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷ kojom se proizvodi s obzirom na potrošnju energije svrstavaju u razrede od A do G prepoznaje više od 85 % potrošača Unije i dokazano je učinkovita u promicanju učinkovitijih proizvoda. Oznaka na gumi treba zadržati isti dizajn u mjeri u kojoj je to moguće, uz uvažavanje specifičnosti parametara guma.
- (16) Dostavljanje usporedivih podataka o parametrima guma u obliku standardne oznake vjerojatno će utjecati na odluke krajnjih kupaca o njihovoj kupnji u korist sigurnijih i tiših guma koje omogućuju učinkovitiju potrošnju goriva. To će pak, s druge strane, vjerojatno potaknuti proizvođače guma da poboljšaju te parametre, što bi utrlo put održivijoj potrošnji i proizvodnji.
- (17) Potreba za boljom informiranošću o učinkovitosti potrošnje goriva guma i ostalim parametrima bitna je svim krajnjim potrošačima, uključujući kupce zamjenskih guma, kupce guma postavljenih na nova vozila, upravitelje voznih parkova i prometna poduzeća, koji ne mogu lako usporediti parametre različitih marki guma u nedostatku režima označivanja i usklađenog ispitivanja. Stoga je primjereno zahtijevati označivanje guma isporučenih s vozilima u svakom trenutku.
- (18) Trenutačno su oznake izričito obvezne za gume za automobile (gume razreda C1) i kombije (gume razreda C2), ali ne i za teška vozila (gume razreda C3). Gume razreda C3 troše više goriva i imaju veću godišnju kilometražu od guma razreda C1 i C2 te je stoga njihov potencijal za smanjenje potrošnje goriva i emisija znatan.
- (19) Potpuno uključivanje guma razreda C3 u područje primjene ove Uredbe također je u skladu s Komisijinim prijedlogom uredbe o praćenju emisija CO₂ i potrošnje goriva novih teških vozila¹⁸ i o izvješćivanju o tim parametrima te s Komisijinim prijedlogom o standardima za emisije CO₂ za teška vozila¹⁹.
- (20) Brojni krajnji korisnici donose odluke o kupnji guma bez pristupa gumama i stoga ne mogu vidjeti oznake na njima. U svim takvim situacijama oznaka bi se trebala pokazati krajnjem korisniku prije donošenja konačne odluke o kupnji. Prikaz oznake na gumama na prodajnom mjestu, kao i u tehničkim promidžbenim materijalima,

---

¹⁶ COM(2018) 28 final

¹⁷ Uredba (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (SL L 198, 28.7.2017., str. 1.).

¹⁸ COM(2017) 279

¹⁹ Upućivanje se dodaje nakon donošenja prijedloga.

trebao bi osigurati da distributeri kao i potencijalni krajnji korisnici dobiju usklađene informacije o relevantnim parametrima guma u trenutku i na mjestu donošenja odluke o kupnji.

- (21) Neki krajnji korisnici odabiru gume prije dolaska na prodajno mjesto ili ih kupuju putem narudžbe poštom ili interneta. Kako bi se osiguralo da ti krajnji korisnici mogu donijeti informiranu odluku na temelju usklađenih informacija o učinkovitosti potrošnje goriva guma, prijanjanja na mokroj podlozi, vanjskoj buci od kotrljanja i drugih parametara, oznake bi trebalo prikazati u svim tehničkim promidžbenim materijalima, uključujući i objavama takvog materijala na internetu.
- (22) Potencijalnim krajnjim korisnicima trebalo bi osigurati informacije s objašnjenjem svake sastavnice oznake i njezinog značaja. Te bi podatke trebalo osigurati u tehničkom promidžbenom materijalu, primjerice na internetskim stranicama dobavljača.
- (23) Učinkovitost potrošnje goriva, prijanjanje na mokroj podlozi, vanjska buka i drugi parametri koji se odnose na gume trebali bi se izmjeriti pouzdanim, točnim i ponovljivim metodama koje uzimaju u obzir općenito priznate najmodernije metode mjerenja i izračuna. U najvećoj mogućoj mjeri takve metode bi trebale odražavati ponašanje prosječnog potrošača i biti stabilne kako bi se njima suzbilo namjerno i nenamjerno zaobilaženje mjera. Oznake na gumama trebaju odražavati komparativnu učinkovitost guma u stvarnoj uporabi, u okviru ograničenja zbog potrebe za pouzdanim, točnim i ponovljivim laboratorijskim ispitivanjem kako bi se krajnjim korisnicima omogućila usporedba različitih guma i ograničili troškovi ispitivanja za proizvođače.
- (24) Važno je da se dobavljači i distributeri pridržavaju odredaba o označivanju guma kako bi se osigurali jednaki tržišni uvjeti u Uniji. Države članice trebale bi stoga pratiti takvo pridržavanje pomoću tržišnog nadzora i redovitih naknadnih kontrola, u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća²⁰.
- (25) Gume je potrebno uvrstiti u bazu podataka o proizvodima uspostavljenu Uredbom (EU) 2017/1369 kako bi se olakšalo praćenje sukladnosti te osigurao koristan alat za krajnje korisnike i dodatni načini za distributere da primaju informacijske listove proizvoda. Uredbu (EU) 2017/1369 trebalo bi stoga izmijeniti na odgovarajući način.
- (26) Ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu tržišnog nadzora i obveze dobavljača da provjere usklađenost proizvoda, dobavljači bi potrebne informacije o sukladnosti proizvoda trebali staviti na raspolaganje u elektroničkom obliku u bazi podataka o proizvodima.
- (27) Kako bi krajnji korisnici imali povjerenje u oznake na gumi, druge slične oznake ne bi smjele biti dopuštene. Iz istog razloga ne bi smjele biti dopuštene dodatne oznake, znakovi, simboli ili natpisi koji bi mogli zavarati ili zbuniti krajnje korisnike u pogledu parametara koji su obuhvaćeni oznakom na gumi.
- (28) Sankcije primjenjive za povrede ove Uredbe i delegiranih akata donesenih na temelju ove Uredbe trebale bi biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
- (29) Kako bi se promicala energetska učinkovitost, ublažavanje klimatskih promjena i zaštita okoliša, države članice trebale bi biti u mogućnosti stvoriti poticaje za upotrebu

---

²⁰ Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

energetski učinkovitih proizvoda. Države članice slobodno odlučuju o naravi tih poticaja. Takvi poticaji trebali bi biti u skladu s pravilima Unije o državnim potporama i ne bi smjeli predstavljati neopravdane tržišne prepreke. Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje ishod bilo kojeg budućeg postupka za dodjelu državne potpore koji može biti pokrenut u skladu s člancima 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) u odnosu na takve poticaje.

- (30) Kako bi se izmijenio sadržaj i format oznake, uveli zahtjevi u pogledu obnovljenih guma, abrazije i kilometraže, a Prilozi prilagodili tehničkom napretku, Komisiji bi trebalo delegirati ovlaštenje za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.²¹ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće trebali bi primiti sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te bi njihovi stručnjaci sustavno trebali imati pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (31) Nije potrebno ponovno označivati gume koje su već stavljene na tržište prije datuma primjene zahtjeva utvrđenih ovom Uredbom.
- (32) U cilju jačanja povjerenja u oznaku i osiguravanja točnosti, informacije koje dobavljači unesu na oznaku u pogledu vrijednosti za otpor kotrljanja, prijanjanje na mokroj podlozi i buku trebaju podlijegati homologacijskom postupku na temelju Uredbe (EZ) br. 661/2009.
- (33) Komisija bi trebala provesti ocjenjivanje ove Uredbe. U skladu sa stavkom 22. Međuinstitucijskog sporazuma Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016., evaluacija bi se trebala temeljiti na pet kriterija, i to učinkovitosti, djelotvornosti, relevantnosti, usklađenosti i dodane vrijednosti za EU te bi trebala osigurati temelj za procjene učinaka mogućih dodatnih mjera.
- (34) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest povećanje sigurnosti, gospodarske i ekološke učinkovitosti cestovnog prometa pružanjem informacija krajnjim korisnicima kako bi im se omogućio odabir sigurnijih i tiših guma učinkovitije potrošnje goriva, ne mogu dostatno ostvariti države članice jer se oni zbog usklađenog regulatornog okvira i jednakih tržišnih uvjeta za proizvođače mogu na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. Uredba je i dalje odgovarajući pravni instrument jer se njome nameću jasna i detaljna pravila kojima se državama članicama onemogućuje različito prenošenje te se time osigurava viši stupanj usklađenosti u cijeloj Uniji. Usklađenim regulatornim okvirom na razini Unije umjesto na razini države članice smanjuju se troškovi dobavljača, osiguravaju jednaki tržišni uvjeti za sve i osigurava slobodno kretanje robe na unutarnjem tržištu. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (35) Uredbu (EZ) br. 1222/2009 stoga bi trebalo staviti izvan snage,

---

²¹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Cilj i predmet

1. Cilj je ove Uredbe poboljšati sigurnost, zaštitu zdravlja te gospodarsku i ekološku učinkovitost cestovnog prometa promicanjem sigurnih guma učinkovite potrošnje goriva i niskih razina buke.
2. Ovom se Uredbom uspostavlja okvir za osiguravanje usklađenih podataka o parametrima guma pomoću označivanja, omogućujući krajnjim korisnicima donošenje informirane odluke pri kupnji guma.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na gume razreda C1, C2 i C3.
2. Ova se Uredba primjenjuje i na obnovljene gume nakon što se u Prilogu delegiranim aktom u skladu s člankom 12. doda prikladna metoda ispitivanja za mjerenje učinkovitosti takvih guma.
3. Ova se Uredba ne primjenjuje na:
  - (a) terenske profesionalne gume;
  - (b) gume namijenjene za ugradnju samo na vozila koja su prvi put registrirana prije 1. listopada 1990.;
  - (c) rezervne gume za privremenu uporabu tipa T;
  - (d) gume kategorije brzine manje od 80 km/h;
  - (e) gume nazivnog promjera naplatka do 254 mm ili 635 mm ili više;
  - (f) gume opremljene dodatnim napravama za povećanje trenja, poput guma s čavlima;
  - (g) gume namijenjene za ugradnju samo na vozila predviđena isključivo za utrke.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „gume razreda C1, C2 i C3” znači razredi guma definirani u članku 8. Uredbe (EZ) br. 661/2009.;
- (2) „obnovljena guma” znači rabljena guma obnovljena zamjenom istrošenoga gaznog sloja novim gradivom;
- (3) „rezervna guma za privremenu uporabu tipa T” znači rezervna guma za privremenu uporabu konstruirana za korištenje pri većem tlaku zraka nego obične ili ojačane gume;
- (4) „oznaka” znači grafički dijagram, u tiskanom ili elektroničkom obliku, uključujući oblik naljepnice, koji sadržava simbole u svrhu pružanja informacija krajnjim korisnicima o učinkovitosti guma ili serije guma u odnosu na parametre utvrđene u Prilogu I.;

- (5) „prodajno mjesto” znači lokacija gdje se gume izlažu ili pohranjuju te nude za prodaju krajnjim korisnicima, uključujući autosalone s obzirom na gume ponuđene za prodaju krajnjim korisnicima koje nisu ugrađene na vozila;
- (6) „tehnički promidžbeni materijal” znači dokumentacija, u tiskanom ili elektroničkom obliku, koju proizvodi dobavljač radi dopune oglasnih materijala s barem tehničkim informacijama u skladu s Prilogom V.;
- (7) „informacijski list proizvoda” znači standardni dokument koji sadržava informacije utvrđene u Prilogu IV., u tiskanom ili elektroničkom obliku;
- (8) „tehnička dokumentacija” znači dokumentacija dovoljna za omogućivanje tijelima za nadzor tržišta procjene točnosti oznake i informacijskog lista proizvoda, uključujući informacije utvrđene u Prilogu III.;
- (9) „baza podataka o proizvodima” znači baza podataka uspostavljena u skladu s Uredbom (EU) br. 1369/2017 koja se sastoji se od dijela dostupnoga javnosti koji je usmjeren na potrošače, u kojem su informacije o pojedinačnim parametrima proizvoda dostupne elektronički, internetskog portala za dostupnost i dijela koji se odnosi na usklađenost, s jasno utvrđenim zahtjevima u pogledu dostupnosti i sigurnosti;
- (10) „prodaja na daljinu” znači ponuda za prodaju, najam ili kupnju uz obročnu otplatu putem poštanske narudžbe, kataloga, interneta, telemarketinga ili bilo koje druge metode pri kojoj se može očekivati da potencijalni krajnji korisnik ne može vidjeti izloženi proizvod;
- (11) „proizvođač” znači svaku fizičku ili pravnu osobu koja proizvodi proizvod ili za koju se proizvod osmisli ili proizvede te koja stavlja taj proizvod na tržište pod svojim imenom ili trgovačkom oznakom;
- (12) „uvoznik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koja na tržište Unije stavlja proizvod iz treće zemlje;
- (13) „ovlašteni zastupnik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koju je proizvođač pisanim putem ovlastio da u njegovo ime obavlja određene zadaće;
- (14) „dobavljač” znači proizvođač s poslovnim nastanom u Uniji, ovlašteni zastupnik proizvođača koji nema poslovni nastan u Uniji, ili uvoznik koji proizvod stavlja na tržište Unije;
- (15) „distributer” znači svaka fizička ili pravna osoba u lancu opskrbe, osim dobavljača ili uvoznika, koja stavlja gumu na raspolaganje na tržištu;
- (16) „stavljanje na raspolaganje na tržištu” znači isporuka proizvoda za distribuciju ili uporabu na tržištu Unije u okviru trgovačke djelatnosti, bilo s plaćanjem ili bez plaćanja;
- (17) „stavljanje na tržište” znači prvo stavljanje proizvoda na raspolaganje na tržištu Unije;
- (18) „krajnji korisnik” znači potrošač, upravitelj voznog parka ili poduzeće za cestovni promet, koje kupuje ili za kojeg se očekuje da će kupiti gumu;
- (19) „parametar” znači parametar gume utvrđen u Prilogu I. kao što je otpor kotrljanja, prijanjanje na mokroj podlozi, vanjska buka kotrljanja, snijeg, led,

kilometraža ili abrazija koji ima znatan učinak na okoliš, cestovnu sigurnost ili zdravlje tijekom upotrebe;

- (20) „tip gume” znači verzija gume čije sve jedinice imaju iste tehničke karakteristike relevantne za oznaku i informacijski list proizvoda te imaju istu identifikacijsku oznaku modela;

Članak 4.

Odgovornosti dobavljača guma

1. Dobavljači osiguravaju da gume razreda C1, C2 i C3 stavljene na tržište:
  - (a) imaju, za svaku pojedinu gumu, oznaku sukladnu Prilogu II. u obliku naljepnice s navedenim informacijama i razredom za svaki parametar utvrđen u Prilogu I. i informacijskim listom proizvoda kako je utvrđen u Prilogu IV.;
  - (b) imaju, za svaku seriju s jednom ili više istovjetnih guma, oznaku u tiskanom obliku sukladnu Prilogu II. s navedenim informacijama i razredom za svaki parametar utvrđen u Prilogu I. i informacijski list proizvoda kako je utvrđen u Prilogu IV.
2. U slučaju guma koje se prodaju na internetu, dobavljači osiguravaju prikaz naljepnice u blizini cijene i pristup informacijskom listu proizvoda.
3. Dobavljači osiguravaju da svaki vizualni oglas za određeni tip gume, uključujući oglase prikazane na internetu, sadržava oznaku.
4. Dobavljači osiguravaju da sav tehnički promidžbeni materijal za određeni tip gume, uključujući materijal prikazan na internetu, ispunjava zahtjeve iz Priloga V.
5. Dobavljači osiguravaju da sve vrijednosti, povezani razredi i sve dodatne informacije o učinkovitosti koje prijave na oznaci za bitne parametre utvrđene u Prilogu I. podliježu postupku homologacije tipa u skladu s Uredbom (EZ) br. 661/2009.
6. Dobavljači osiguravaju točnost oznaka i informacijskih listova proizvoda koje dostavljaju.
7. Dobavljači stavljaju tehničku dokumentaciju na raspolaganje nadležnim tijelima država članica na zahtjev, u skladu s Prilogom III.
8. Dobavljači surađuju s tijelima za nadzor tržišta i odmah poduzimaju mjere za ispravljanje bilo kakvog slučaja nepridržavanja zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi za koji su odgovorni, na vlastitu inicijativu ili kad to zahtijevaju tijela za nadzor tržišta.
9. Dobavljači ne dostavljaju ni izlažu druge oznake, znakove, simbole ili natpise koji nisu u skladu sa zahtjevima ove Uredbe, ako bi to moglo zavarati ili zbuniti krajnje korisnike u pogledu bitnih parametara.
10. Dobavljači ne dostavljaju ni prikazuju oznake koje oponašaju oznake predviđene u okviru ove Uredbe.

Članak 5.

Odgovornosti dobavljača guma u odnosu na bazu podataka o proizvodima

1. S učinkom od 1. siječnja 2020., prije stavljanja gume na tržište dobavljači u bazu podataka o proizvodima unose informacije utvrđene u Prilogu I. Uredbe (EU) 2017/1369 u vezi s tim gumama.

2. U slučaju stavljanja guma na tržište između *[unesite datum stupanja ove Uredbe na snagu]* i 31. prosinca 2019., dobavljač do 30. lipnja 2020. u bazu podataka o proizvodima unosi informacije utvrđene u Prilogu I. Uredbe (EU) 2017/1369 u vezi s tim gumama.
3. Do trenutka unosa informacija navedenih u stavcima 1. i 2. u bazu podataka o proizvodima dobavljači stavljaju na raspolaganje elektroničku verziju tehničke dokumentacije radi pregleda u roku od deset dana od zaprimanja zahtjeva tijela za nadzor tržišta.
4. Guma u pogledu koje su izvršene promjene koje su relevantne za oznaku ili informacijski list proizvoda smatra se novim tipom gume. Dobavljač u bazi podataka navodi kad jedinice nekog tipa gume više ne stavlja na tržište.
5. Nakon što je posljednja jedinica tipa gume stavljena na tržište, dobavljač zadržava informacije o tom tipu gume u dijelu baze podataka o proizvodima koji se odnosi na usklađenost tijekom razdoblja od pet godina.

Članak 6.

Odgovornosti distributera guma

1. Distributeri osiguravaju da:
  - (a) gume na prodajnom mjestu imaju oznaku u skladu s Prilogom II. u obliku naljepnice koju osiguravaju dobavljači u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (a), istaknutu na jasno vidljivom mjestu;
  - (b) prije prodaje gume koja pripada seriji od jedne ili više istovjetnih guma, oznaka iz članka 4. stavka 1. točke (b) prikazuje se krajnjem korisniku i jasno postavlja u neposrednoj blizini gume na prodajnom mjestu.
2. Distributeri osiguravaju da svaki vizualni oglas za određeni tip gume, uključujući oglase prikazane na internetu, sadržava oznaku.
3. Distributeri osiguravaju da sav tehnički promidžbeni materijal za određeni tip gume, uključujući materijal prikazan na internetu, ispunjava zahtjeve iz Priloga V.
4. Distributeri osiguravaju da ako gume ponuđene na prodaju nisu vidljive krajnjem korisniku, krajnji korisnici dobiju kopiju oznake prije prodaje.
5. Distributeri osiguravaju da u slučaju prodaje na daljinu u papirnatom obliku mora biti vidljiva oznaka i da krajnji korisnik može pristupiti informacijskom listu proizvoda putem besplatnog web-mjesta ili zatražiti tiskani primjerak tog lista.
6. Distributeri koji prodaju na daljinu u obliku telemarketinga moraju obavijestiti krajnje korisnike o razredima bitnih parametara na oznaci i da korisnici mogu pristupiti cjelovitoj oznaci i informacijskom listu proizvoda putem besplatnog web-mjesta ili zatražiti tiskani primjerak tog lista.
7. U slučaju guma koje se izravno prodaju na internetu, distributeri osiguravaju prikaz naljepnice u blizini cijene, kao i pristup informacijskom listu proizvoda.

Članak 7.

Odgovornosti dobavljača vozila i distributera vozila

Kad krajnji korisnici namjeravaju kupiti novo vozilo, dobavljači i distributeri vozila osiguravaju im prije prodaje oznake guma koje se isporučuju s vozilom, kao i relevantne tehničke promidžbene materijale.

Članak 8.

Metode ispitivanja i mjerenja

Informacije koje treba osigurati u skladu s člancima 4., 6. i 7. o parametrima navedenima na oznaci dobivaju se primjenom metoda ispitivanja i mjerenja iz Priloga I. i postupka usklađivanja laboratorija iz Priloga VI.

Članak 9.

Postupak provjere

Države članice ocjenjuju sukladnost deklariranih razreda za svaki bitan parametar naveden u Prilogu I. u skladu s postupkom utvrđenim u Prilogu VII.

Članak 10.

Obveze država članica

1. Države članice na svojim državnim područjima ne smiju sprječavati stavljanje na tržište ni puštanje u rad guma koje su usklađene s ovom Uredbom.
2. Države članice ne osiguravaju poticaje za gume ispod razreda B u pogledu učinkovitosti potrošnje goriva ili prijanjanja na mokroj podlozi u smislu Priloga I. dijela A odnosno B. Oporezivanje i fiskalne mjere ne predstavljaju poticaje u smislu ove Uredbe.
3. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama i mehanizmima za izvršavanje primjenjivima na kršenja ove Uredbe i delegiranih akata donesenih na temelju ove Uredbe te poduzimaju sve potrebne mjere za osiguravanje njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
4. Do 1. lipnja 2020. države članice obavješćuju Komisiju o pravilima iz stavka 3. o kojima Komisija nije bila prethodno obaviještena te bez odgađanja obavješćuju Komisiju o svakoj njihovoj naknadnoj izmjeni.

Članak 11.

Nadzor nad tržištem Unije i kontrola proizvoda koji ulaze na tržište Unije

1. Na proizvode obuhvaćene ovom Uredbom i relevantnim delegiranim aktima donesenima na temelju ove Uredbe primjenjuju se [članci od 16. do 29. Uredbe (EZ) br. 765/2008/Uredbe o sukladnosti i provedbi predložene u okviru COM(2017) 795].
2. Komisija potiče i podupire suradnju i razmjenu informacija o tržišnom nadzoru vezanom za označivanje proizvoda između nacionalnih tijela država članica koja su odgovorna za nadzor tržišta ili zadužena za kontrolu proizvoda koji ulaze na tržište Unije te između tih tijela i Komisije, osobito tješnjim uključivanjem stručne skupine za označivanje guma i upravnu suradnju u području nadzora tržišta.
3. Opći programi nadzora tržišta država članica uspostavljeni u skladu s [člankom 13. Uredbe (EZ) br. 765/2008/Uredbe o poštovanju i provedbi predložene u okviru

COM(2017) 795] uključuju mjere s ciljem osiguravanja učinkovitog izvršavanja ove Uredbe.

Članak 12.

Delegirani akti

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 13. s ciljem:

- (a) uvođenja izmjena sadržaja i oblika oznake;
- (b) uvođenja zahtjeva za informacije ili parametre u Priloge, osobito za kilometražu i abraziju, pod uvjetom da su dostupne odgovarajuće metode ispitivanja;
- (c) prilagodbi vrijednosti, metoda izračuna i zahtjeva iz Priloga tehničkom napretku.

U okviru pripreme delegiranih akata Komisija, prema potrebi, ispituje izgled i sadržaj oznaka za određene skupine proizvoda s predstavnicima skupina kupaca Unije kako bi se osiguralo da oni jasno razumiju te oznake.

Članak 13.

Izvršavanje delegiranih ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 12. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od *[unesite datum stupanja ove Uredbe na snagu]*. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije isteka svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 12. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 12. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 14.
Evaluacija i izvješće

Komisija do 1. lipnja 2026. provodi evaluaciju ove Uredbe i podnosi izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru.

U tom se izvješću ocjenjuje koliko je učinkovito ovom Uredbom te delegiranim aktima donesenima na temelju ove Uredbe krajnjim korisnicima omogućen odabir učinkovitijih guma, uzimajući u obzir njezin utjecaj na poslovanje, potrošnju goriva, emisije stakleničkih plinova i aktivnosti nadzora tržišta. Također se ocjenjuju troškovi i koristi neovisne i obvezne provjere informacija navedenih na oznaci koju provodi treća strana, uzimajući također u obzir iskustva sa širim okvirom Uredbe (EZ) br. 661/2009.

Članak 15.
Izmjena Uredbe (EU) 2017/1369

U članku 12. stavku 2. Uredbe (EU) 2017/1369 točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) potporu tijelima za nadzor tržišta u obavljanju njihovih zadaća na temelju ove Uredbe i relevantnih delegiranih akata, što uključuje njihovo izvršavanje, i u skladu s Uredbom (EU)[*unesite upućivanje na ovu uredbu*]”.

Članak 16.
Stavljanje izvan snage Uredbe (EZ) br. 1222/2009

Uredba (EZ) br. 1222/2009 stavlja se izvan snage.

Upućivanja na uredbu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i tumače se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga VIII.

Članak 17.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. lipnja 2020.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative
- 1.4. Ciljevi
- 1.5. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.6. Trajanje i financijski utjecaj
- 1.7. Predviđene metode upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja
- 2.2. Sustav upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UTJECAJ PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija rashoda na koje se prijedlog/inicijativa odnosi
- 3.2. Procijenjeni utjecaj na rashode
  - 3.2.1. *Sažetak procijenjenog utjecaja na rashode*
  - 3.2.2. *Procijenjeni utjecaj na odobrena sredstva za poslovanje*
  - 3.2.3. *Procijenjeni utjecaj na odobrena administrativna sredstva*
  - 3.2.4. *Usklađenost s tekućim višegodišnjim financijskim okvirom*
  - 3.2.5. *Doprinos trećih strana*
- 3.3. Procijenjeni utjecaj na prihode

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog uredbe Europskom parlamenta i Vijeća o označivanju guma s obzirom na učinkovitost potrošnje goriva i druge bitne parametre i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1222/2009

1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB¹

Glava 32. – Energetika

32 02 02 Potporne aktivnosti za europsku energetska politiku i unutarnje tržište

1.3. Vrsta prijedloga/inicijative

Prijedlog/inicijativa odnosi se na **produženje postojećeg djelovanja**

1.4. Ciljevi

1.4.1. Višegodišnji strateški ciljevi Komisije na koje se odnosi prijedlog/inicijativa

Energetska unija

1.4.2. Posebni ciljevi i odgovarajuće aktivnosti u okviru strukture ABM/ABB

Posebni cilj

Promicanje smanjenja potražnje za energijom.

Odgovarajuće aktivnosti u okviru strukture ABM/ABB

ABB 1: Konvencionalna i obnovljiva energija

ABB 2: Istraživačke i inovacijske aktivnosti u vezi s energijom

1.4.3. Očekivani rezultati i utjecaj

Očekivani je rezultat ove inicijative poboljšanje okvira za označivanje energetske učinkovitosti za gume u Uniji, koji trenutačno nije optimalan u pogledu učinkovitosti, usklađenosti i razine ambicioznosti.

Ovim prijedlogom poboljšava se zaštita građana i krajnjih korisnika guma djelotvornijim označivanjem i poboljšanom provedbom.

Prijedlog utječe na gospodarske subjekte koji će i dalje morati dostavljati i isticati oznake na gumama te različitim kanalima pružati informacije za nadzor tržišta.

Prijedlog utječe i na nacionalna tijela koja će biti bolje opremljena za aktivnosti nadzora tržišta.

1.4.4. Pokazatelji rezultata i utjecaja

Udio guma u razredima A, B, itd.

Udio nesukladnih guma koji su utvrdila nacionalna tijela za nadzor tržišta.

¹ ABM: Activity-Based Management (upravljanje na temelju aktivnosti); ABB: Activity-Based Budgeting (priprema proračuna na temelju aktivnosti).

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. *Zahtjevi koje je potrebno kratkoročno ili dugoročno ispuniti*

Opći cilj ove inicijative jest osigurati funkcioniranje unutarnjeg tržišta slobodnim kretanjem robe, čime se osigurava visoka razina zaštite okoliša i zaštite potrošača, sigurnosti i javnog zdravlja (vanjska buka kotrljanja).

1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a*

Djelovanje na razini EU-a krajnjim korisnicima omogućuje jednake i usklađene informacije bez obzira na to u kojoj državi članici odluče kupiti gume. Sustavom označivanja guma na razini EU-a promiču se energetske učinkovite i sigurne gume koje smanjuju onečišćenje u svim državama članicama, čime se stvara veće tržište za takve gume kao i veći poticaji kako bi ih industrija guma proizvodila.

Time se osiguravaju jednaki tržišni uvjeti za proizvođače i trgovce na malo u pogledu informacija koje se pružaju potrošačima za gume koje se prodaju na cijelom unutarnjem tržištu EU-a. Zato su potrebna pravno obvezujuća pravila na razini cijelog EU-a.

To je jedini način da se osigura da oznake za proizvode stavljene na tržište budu usporedive u svim državama članicama, čime će se osigurati funkcioniranje unutarnjeg tržišta na temelju članka 26. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Iako je EU ostvario jedinstveno tržište za oznake na gumama, te je oznake potrebno ažurirati jer će mnogi modeli zbog tehnološkog napretka doseći najviše razrede te ih potrošači više neće moći razlikovati, dok su gume najlošije učinkovitosti zabranjene na tržištu zbog homologacijskog postupka u skladu s Uredbom (EZ) br. 661/2009 (Uredba o općoj sigurnosti – GSR).

Iako tijela za nadzor tržišta provjeravaju sukladnost sa zahtjevima označivanja energetske učinkovitosti, nepridržavanjem se i dalje gubi oko 10 % predviđene uštede energije (i smanjenja troškova za potrošače). Cilj je prijedloga Komisije za novu uredbu o nadzoru tržišta (COM(2017) 795) rješavanje takvih izazova za zakonodavstvo EU-a o usklađivanju u području proizvoda. Međutim, tijela za nadzor tržišta u području označivanja guma suočavaju se s problemima koji nisu riješeni tim prijedlogom: pravovremeni pristup tehničkoj dokumentaciji, problemi identifikacije i prikupljanja podataka za kontakt stranih proizvođača te nedostatak središnjeg sustava za identifikaciju ekvivalentnih modela nad kojima su druga tijela za nadzor tržišta možda već provela inspekciju. Nadalje, Komisija je zbog nedostatka novih javnih podataka o učinkovitosti guma imala poteškoća pri utvrđivanju odgovarajućih zahtjeva za razred oznake.

Ovim se prijedlogom rješavaju ti problemi uspostavljanjem veze s bazom podataka za registraciju proizvoda uspostavljenom u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 (Uredba o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti), putem koje bi dobavljači na središnjoj lokaciji, dostupnoj nacionalnim tijelima za nadzor tržišta i Komisiji, dostavljali svoje podatke o učinkovitosti i sukladnosti.

1.5.4. *Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima*

Ova inicijativa u skladu je s GSR-om kojim je utvrđen postupak homologacije s minimalnim zahtjevima za učinkovitost guma u pogledu otpora kotrljanja, prianjanja na mokroj podlozi i vanjske buke kotrljanja.

Također je u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 (važeća Uredba o nadzoru tržišta), posebno u pogledu uklanjanja odredaba koje se preklapaju iz zakonodavstva o označivanju guma koje su već uključene u propise o nadzoru tržišta za cjelokupno zakonodavstvo EU-a o usklađivanju.

Predloženom vezom do baze podataka za registraciju proizvoda omogućuje se sinergija s ostalim zakonodavstvom EU-a o usklađivanju, za koje su takve baze podataka uspostavljene ili bi se mogle uspostaviti u budućnosti.

1.6. Trajanje i financijski utjecaj

Prijedlog/inicijativa neograničenog trajanja
provedba s razdobljem uspostave od 2019.,
nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđene metode upravljanja²

Izravno upravljanje koje provodi Komisija
putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije.

Primjedbe

Za ovu inicijativu potreba su proračunska sredstva za uključivanje guma u bazu podataka za registraciju proizvoda povezanih s energijom koja je uspostavljena Uredbom o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti, uključujući komunikacijsku kampanju i provedbene mjere. Troškovi su pokriveni resursima koji su već predviđeni za službeno financijsko programiranje.

---

² Informacije o načinima upravljanja i upućivanju na Financijsku uredbu dostupne su na internetskim stranicama BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja

Stručna skupina za označivanje guma platforma je za rasprave o ispravnoj provedbi predložene uredbe.

Završnom odredbom predlaže se i da Komisija provede ocjenjivanje i izradi izvješće o provedbi Uredbe sedam godina nakon njezina stupanja na snagu. Tako bi se trebali utvrditi mogući problemi i nedostaci te bi to mogla biti polazna točka za dodatne mjere, uključujući prijedloge za izmjene.

Sustav upravljanja i kontrole

2.1.1. Utvrđeni rizici

Proračun za prilagodbu postojeće baze podataka za registraciju guma procijenjen je na 200 000 EUR. Broj modela guma može se povećati i stvoriti dodatne troškove pri ažuriranju baze podataka.

Rizici povezani s funkcioniranjem baze podataka za registraciju proizvoda povezani su uglavnom s informatičkim problemima, kao što su mogući kvarovi sustava i problemi u vezi s povjerljivošću.

2.1.2. Informacije o uspostavi sustava unutarnje kontrole

Predviđene metode kontrole iznesene su u Financijskoj uredbi i pravilima primjene.

2.2. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Nema posebnih mjera osim primjene Financijske uredbe.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija rashoda na koje se prijedlog/inicijativa odnosi

Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj [Naslov...]	Dif./nedif ²⁴	zemalja EFTA- ²⁵	zemalja kandidatkin ja ²⁶	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
1a Konkurentnost za rast i zapošljavanje	32 02 02 Potporne aktivnosti za europsku energetska politiku i unutarnje tržište	Dif.	DA	NE	NE	NE

²⁴ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; Nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

²⁵ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

²⁶ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalne zemlje kandidatkinje sa zapadnog Balkana.

5 Adminis tracija	32 01 01 Rashodi koji se odnose na dužnosnike i privremeno osoblje u području politike „Energetika”	Nedif.	NE	NE	NE	NE
5 Adminis tracija	32 01 02 Rashodi za vanjsko osoblje i ostali rashodi upravljanja za potporu području politike „Energetika”	Nedif.	NE	NE	NE	NE

Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj [Naslov...]	Dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkin ja	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe

3.2. Procijenjeni utjecaj na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog utjecaja na rashode

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj	1a Konkurentnost za rast i zapošljavanje

Glavna uprava: ENER			Godina 2019. ²⁷	Godina 2020.	Godina 2021.	Godina 2022.	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidi točku 1.6.)			UKUPNO
• Odobrena sredstva za poslovanje										
32 02 02	Obveze	1.	1,3	1,62						2,92
Dodatak informatičkoj bazi podataka za registraciju proizvoda povezanih s energijom, uključujući informativne kampanje i zajedničke provedbene mjere.	Plaćanja	2.	0,8	1,12	1,0					2,92
Odobrena administrativna sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ²⁸										
32 04 03		3.								
Društveni izazovi										
UKUPNA odobrena sredstva za GU ENER	Obveze	= 1 + 3	1,3	1,62						2,92
	Plaćanja	= 2 + 3	0,8	1,12	1,0					2,92

²⁷ Godina N godina je početka provedbe prijedloga/inicijative.

²⁸ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	4.	1,3	1,62						2,92
	Plaćanja	5.	0,8	1,12	1,0					2,92
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		6.								
UKUPNA odobrena sredstva pod NASLOVOM 1.a višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	= 4 + 6	1,3	1,62						2,92
	Plaćanja	= 5 + 6	0,8	1,12	1,0					2,92

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	5.	„Administrativni rashodi”

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		Godina 2019.	Godina 2020.	Godina 2021.	Godina 2022.	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidi točku 1.6.)			UKUPNO
Glavna uprava: ENER									
• Ljudski resursi		0,055	0,055						0,110
• Ostali administrativni rashodi		0,007	0,007						0,014
UKUPNO GU ENER	Odobrena sredstva	0,062	0,062						0,124

UKUPNA odobrena sredstva pod NASLOVOM 5. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	0,062	0,062						0,124

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		Godina 2019. ²⁹	Godina 2020.	Godina 2021.	Godina 2022.	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidi točku 1.6.)			UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. do 5. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	1,362	1,682						3,044
	Plaćanja	0,862	1,182	1,000					3,044

²⁹ Godina N godina je početka provedbe prijedloga/inicijative.

3.2.2. Procijenjeni utjecaj na odobrena sredstva za poslovanje

Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

Odobrena sredstva za obveze u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Navedi ciljeve i rezultate ↓			Godina 2019.		Godina 2020.		Godina 2021.		Godina 2022.		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidi točku 1.6.)						UKUPNO	
	REZULTATI																	
	Vrsta ³⁰	Prosječni trošak	Br.	Trošak	Br.	Trošak	Br.	Trošak	Br.	Trošak	Br.	Trošak	Br.	Trošak	Br.	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak
POSEBNI CILJ: Promicanje smanjenja potražnje za energijom.																		
Ažuriranje informatičke baze podataka		0,2	1	0,2													1	0,2
Održavanje ažurirane informatičke baze podataka za registraciju		0,02			1	0,02											1	0,02
Tehnička pomoć i/ili studije za ocjenu aspekata guma potrebni za ...		0,1	1	0,1	1	0,1											2	0,2
Informativna kampanja		2,0	0,5	1,0	0,5	1,0											1	2,0

³⁰ Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr. broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

Zajedničke provedbene mjere					1	0,5											1	0,5
UKUPNI TROŠAK				1,3		1,62												2,92

3.2.3. Procijenjeni utjecaj na odobrena administrativna sredstva

3.2.3.1. Sažetak

Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena administrativna sredstva:

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

	Godina 2019. ³¹	Godina 2020.	Godina 2021.	Godina 2022.	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidi točku 1.6.)	UKUPNO

NASLOV 5. višegodišnjeg financijskog okvira							
Ljudski resursi	0,055	0,055					0,110
Ostali administrativni rashodi	0,007	0,007					0,014
Međubroj za NASLOV 5. višegodišnjeg financijskog okvira	0,062	0,062					0,124

Izvan NASLOVA 5.³² višegodišnjeg financijskog okvira							
Ljudski resursi							
Ostali rashodi administrativne prirode							
Međubroj izvan NASLOVA 5. višegodišnjeg financijskog okvira							

UKUPNO	0,062	0,062					0,124

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, bilo kojim dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

³¹ Godina N godina je početka provedbe prijedloga/inicijative.

³² Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.3.2. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	Godina 2019.	Godina 2020.	Godina 2021.	Godina 2022.	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidi točku 1.6.)		
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
32 01 01 01 (Sjedište i predstavništva Komisije)	0,36	0,36					
XX 01 01 02 (Delegacije)							
XX 01 05 01 (Neizravno istraživanje)							
10 01 05 01 (Izravno istraživanje)							
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)³³							
32 01 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne oмотnice”)	0,03	0,03					
XX 01 02 02 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)							
XX 01 04 gg³⁴	– u sjedištima						
	– u delegacijama						
XX 01 05 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)							
10 01 05 02 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)							
Ostale proračunske linije (navesti)							
UKUPNO	0,39	0,39					

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

³³ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

³⁴ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Administratori: 0,03 EPRV kao voditelj tima 0,3 EPRV kao službenici za Uredbu, delegirane akte i za potporu koordinaciji provedbe tijela za nadzor tržišta Asistenti: 0,03 EPRV kao potpora zakonodavnim postupcima i komunikaciji
Vanjsko osoblje	0,03 EPRV (ekvivalent punog radnog vremena) kao tajnik tima i odgovoran za logistiku

3.2.4. *Usklađenost s tekućim višegodišnjim financijskim okvirom*

Prijedlog/inicijativa u skladu je s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom.

3.2.5. *Doprinos trećih strana*

Prijedlogom/inicijativom ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.

3.3. Procijenjeni utjecaj na prihode

Prijedlog/inicijativa nema financijski utjecaj na prihode.